

Princip stanovení výše normativů soukromých a církevních středních škol a konzervatoří od roku 2021

1. Úvod

Ustanovení § 142 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaručuje **všem školám a školským zařízením zapsaným do školského rejstříku nárok na poskytování finančních prostředků státního rozpočtu na jejich činnost**, a to za podmínek stanovených školským zákonem a dalšími právními předpisy.

Konkrétní podmínky financování **soukromých škol a školských zařízení** ze státního rozpočtu jsou dány zákonem č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), podmínky financování **církevních škol a školských zařízení** pak § 160 odst. 1 písm. b) a § 162 školského zákona. Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje **na financování neinvestičních výdajů souvisejících se vzděláváním ve školách a se školskými službami ve školských zařízeních, a to striktně normativně podle skutečného počtu dětí, žáků a studentů v dané škole či školském zařízení** (uvedený striktně normativní princip se v případě těchto škol a školských zařízení nemění ani od 1. ledna 2020).

V souladu s § 4 zákona platí, že

- „dotace právnickým osobám, s výjimkou právnických osob vykonávajících činnost mateřské školy nebo školského zařízení, které jinak podle zvláštního právního předpisu zřizuje obec nebo svazek obcí, se stanoví procentním podílem z **normativu jako ročního objemu neinvestičních výdajů, mzdových prostředků a zákonných odvodů připadajících na jedno dítě, žáka nebo studenta ve srovnatelném oboru vzdělání a formě vzdělávání ve škole nebo ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení zřizovaném krajem nebo ministerstvem**. Dotace se zvýší o procentní podíl z normativu na speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů uvedených v § 1 odst. 2 stanoveného pro děti, žáky nebo studenty škol a školských zařízení zřizovaných krajem nebo ministerstvem.“

Normativy pro jednotlivé druhy škol a školských zařízení a obory vzdělání stanoví přímo MŠMT s tím, že zákon zaručuje **tzv. srovnatelnost**, tedy že výše normativu musí odrážet skutečnou výši neinvestičních výdajů **v obdobném druhu školy nebo ve školském zařízení (či oboru vzdělání) zřizovaném obcí, krajem nebo dobrovolným svazkem obcí na jedno dítě, žáka nebo studenta v předcházejícím kalendářním roce**.

Vzhledem k tomu, že skutečná výše neinvestičních výdajů v obdobném druhu školy nebo školském zařízení na jedno dítě, žáka nebo studenta není ze strany MŠMT zjistitelná, normativ stanovovaný MŠMT de facto zohledňuje **prostředky na přímé výdaje na vzdělávání a školské služby** poskytované ze státního rozpočtu obecním či krajským školám a školským zařízením, případně další neinvestiční výdaje státního rozpočtu (rozpočtové kapitoly MŠMT) přidělené například prostřednictvím rozvojových programů, ale **také tzv. provozní (ONIV¹) složku** odrážející nejenom ONIV zahrnuté pro školy v normativních stanovených MŠMT a pro školská zařízení v krajských normativních (DVPP, učebnice a učební pomůcky, náhrady za nemoc, ostatní osobní náklady), ale také provozní výdaje veřejných škol a školských zařízení (které hradí obec či kraj

¹ tzv. ostatní neinvestiční výdaje

primárně ze zdrojů rozpočtového určení daní nebo MŠMT u svých škol a školských zařízení ze státního rozpočtu), jsou-li pro daný druh školy, obor vzdělání nebo školské zařízení z dostupných dat zjistitelné.

Změna financování škol a školských zařízení zřizovaných krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí od 1. ledna 2020 z podstatné části opustila striktně normativní princip financování podle skutečného počtu dětí, žáků, studentů či jiných jednotek výkonu. MŠMT tak vzniká zákonná povinnost připravit **transparentní a odůvodněný princip financování neveřejného školství**, na základě kterého bude schopné naplnit svou zákonnou povinnost vyjádřenou v § 4 zákona č. 306/1999 Sb. a stanovit pro soukromé (ale i církevní) školy normativy jako **roční objem neinvestičních výdajů připadajících na 1 dítě, žáka či studenta ve srovnatelném oboru vzdělání a formě vzdělávání ve škole** či srovnatelné mateřské škole nebo ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení.

Takto stanovený normativ MŠMT představuje základnu, ze které je za použití stanovené procentní výše vypočítán konkrétní objem finančních prostředků pro konkrétní soukromou školu a školské zařízení (podle skutečného počtu dětí, žáků a studentů, či jiných jednotek výkonu); v případě církevních škol a školských zařízení je tato základna používána automaticky u všech právnických osob vykonávajících činnost školy nebo školského zařízení, neboť pro financování těchto subjektů neexistuje zvláštní právní úprava.

V první etapě tohoto procesu MŠMT již pro rok 2020 provedlo změnu struktury normativů soukromých a církevních mateřských škol a základních škol (včetně těch zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona), školních družin, a dále zcela sjednotilo (tj. centrálně stanovilo) normativy pro základní umělecké školy a pedagogickou práci ve vyšších odborných školách ve školách všech zřizovatelů. Pro výše uvedené segmenty neveřejného školství tak MŠMT již vytvořilo jednoznačnou základnu pro tvorbu normativů v souladu s § 4 zákona č. 306/1999 Sb.

Stanovení „převodového můstku“ mzdových prostředků (dále jen „MP“) pro oblast středního vzdělávání včetně vzdělávání v konzervatořích MŠMT od počátku směřovalo k roku 2021, neboť převod nového systému financování veřejných škol na normativní systém pro soukromé a církevní školy je výrazně složitější a bylo ho třeba rovněž podrobně prodiskutovat se zástupci soukromých a církevních škol.

2. Problematika převodu normativně-nákladového systému financování veřejných středních škol a konzervatoří na normativní systém financování soukromých a církevních škol

Zatímco pro soukromé a církevní střední školy a konzervatoře je i nadále platný striktně normativní princip financování podle skutečného počtu žáků, financování obecních a krajských středních škol a konzervatoří je od 1. 1. 2020 založeno na kombinaci normativního a nákladového principu.

Jednotkou výkonu ve veřejných školách již není pouze žák v daném oboru vzdělání, ale:

- pedagogická práce ve středních školách a konzervatořích je nově financována na základě skutečného počtu odučených hodin v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy, maximálně však do výše tzv. PHmax (maximální rozsah výuky v jednotlivých oborech vzdělání), který závisí na naplněnosti tříd v daném oboru vzdělání středních škol

či průměrném počtu žáků v daném oboru vzdělání konzervatoří na jeden ročník. Tj. ve veřejném školství **je financována skutečnost, ne státem stanovené maximum.**

- u nepedagogické práce ve středních školách a konzervatořích zůstává i nadále normativní systém financování, nově je však v kombinaci normativů na:
  - ředitelství (právnícká osoba),
  - další pracoviště školy,
  - třídu střední školy v daném oboru vzdělání či žáka konzervatoře v daném oboru vzdělání, v jednotlivých formách vzdělávání.

Objem finančních prostředků pro veřejné školy je tak stanoven pro každou jednotlivou právnickou osobu jako celek - nelze rozlišit výši mzdových prostředků pro jednotlivé obory vzdělání ve škole a v případě objemu mzdových prostředků pro nepedagogické zaměstnance ani výši finančních prostředků pro jednotlivé druhy činnosti právnické osoby.

Tyto skutečnosti vedly k tomu, že MŠMT intenzivně pracovalo na vytvoření „převodového můstku“ mezi normativně-nákladovým systémem financování veřejných středních škol a konzervatoří a normativním systémem financování soukromých a církevních škol. Podrobné analýze byla podrobena především vzdělávací soustava veřejných středních škol a konzervatoří s ohledem na jednotlivé obory vzdělání podle nařízení vlády č. 211/2010 Sb. a rovněž výdaje spojené s financováním pedagogické a nepedagogické práce v těchto školách v roce 2020. **Cílem bylo nalézt systémově správný, obhajitelný, transparentní a stabilní způsob stanovení jednotkových výdajů na žáka** jako základu pro normativy soukromých a církevních škol pro rok 2021. Tento způsob je detailně popsán v následujících částech materiálu.

3. Princip tvorby normativů MP oborů vzdělání středních škol

Jak bylo uvedeno výše, celkový objem finančních prostředků rozepsaných veřejné střední škole nelze prokazatelně rozlišit na jednotlivé obory vzdělání ve škole vyučované. Přispívá k tomu i skutečnost, že většina středních škol má bohatou strukturu oborů vzdělání.

Podrobnou analýzou vzdělávací soustavy veřejných středních škol bylo zjištěno, že:

- Z celkem 926 středních škol zřizovaných krajem, příp. obcí:
  - 1 obor vzdělání má pouze cca 13 % škol,
  - 2 obory vzdělání má cca 26 % škol,
  - 3 nebo 4 obory vzdělání má cca 19 % škol,
  - 5 a více oborů vzdělání má cca 42 % škol.
- Žáci se v těchto školách vzdělávají ve 247 oborech vzdělání.
- Ve školách s jedním oborem vzdělání je pouze 22 různých oborů vzdělání.
- Ve školách se dvěma obory vzdělání je 56 různých oborů vzdělání, z toho 18 oborů vzdělání je také ve školách s jedním oborem vzdělání.

Pro zjištění jednotkového výdaje na žáka v běžné třídě, tzv. „základu normativu“, je třeba analyzovat školy pouze s běžnými třídami:

- Z celkem 765 středních škol pouze s běžnými třídami zřizovaných krajem, příp. obcí:
  - 1 obor vzdělání má pouze cca 9 % škol,
  - 2 obory vzdělání má cca 28 % škol,
  - 3 nebo 4 obory vzdělání má cca 22 % škol,

- 5 a více oborů vzdělání má cca 41 % škol.
- Žáci se v těchto školách vzdělávají ve 226 oborech vzdělání.
- Ve školách s jedním oborem vzdělání je pouze 19 různých oborů vzdělání.
- Ve školách se dvěma obory vzdělání je 50 různých oborů vzdělání, z toho 16 oborů vzdělání je také ve školách s jedním oborem vzdělání.

Na základě výše uvedených skutečností je proto zřejmé, že není možné stanovit jednotkové výdaje na žáka v každém jednotlivém oboru vzdělání středních škol (jak je tomu nyní). Navrhovaným řešením je tedy seskupení oborů vzdělání podle určitých kritérií, obdobně jako je tomu v případě oborů vzdělání vyšších odborných škol (bez rozdílu zřizovatele).

3.1. Shluky oborů vzdělání středních škol

MŠMT analyzovalo mnoho variant seskupení oborů vzdělání a výpočtů jednotkových výdajů a nejuhodnějším řešením se jeví **system rozdělení jednotlivých oborů vzdělání ve středním školství do tzv. shluků oborů vzdělání** a určení jednotkového výdaje na žáka pro daný shluk oborů vzdělání (tj. stanovení stejných normativů MP pro tyto shluky).

Na základě analýzy segmentu veřejných středních škol byly obory vzdělání rozděleny **do 7 shluků** podle:

- **kategorie dosaženého vzdělání** podle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a dále podle
- **rámcových vzdělávacích programů (dále jen „RVP“)** pro jednotlivé obory vzdělávání => základním údajem pro rozdělení oborů vzdělání je údaj o průměrném počtu vyučovacích hodin ve třídě za týden s ohledem na nezbytné dělení tříd na skupiny při teoretickém vyučování/odborném výcviku pro každý ročník.

Tabulka č. 1: Rozdělení oborů vzdělání středních škol do shluků podle kategorie dosaženého vzdělání a průměrného počtu vyučovacích hodin ve třídě za týden s ohledem na nezbytné dělení tříd na skupiny při teoretickém vyučování/odborném výcviku pro každý ročník

Shluk	Kategorie dosaženého vzdělání	Průměrný počet vyučovacích hodin ve třídě za týden	Počet oborů vzdělání ve shluku
1	K (bez nižšího st. vícel. gymnázia)	53	5
2	J, M, L5, C	46,94 až 53,58	79
3	M	54,17 až 57,15	18
4	J, M	54,17 až 68,33	9
5	J, M	78,44 až 135,88	21
6	E, H, L0	46,8 až 65,69	87
7	E, H, L0	53,4 až 75,68	62

Rozdělení jednotlivých oborů vzdělání do shluků je uvedeno v příloze č. 1 materiálu.

Kategorie dosaženého vzdělání K – vyšší stupeň víceletých gymnázií² a čtyřletá gymnázia (obory vzdělání 79-41-K/xx a 79-43-K/61) – patří do 1 shluku.

Kategorie dosaženého vzdělání C, J (obory vzdělání poskytující střední vzdělání), M (obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou), L5 (obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou) – tj. obory vzdělání, ve kterých jsou teoretická výuka i praktické vyučování realizovány pouze učiteli – rozděleno do 4 shluků podle RVP. Do shluku 4 jsou zařazeny obory vzdělání skupiny 53 („zdravotnické“) a do shluku 5 obory vzdělání skupiny 82 („umělecké“).

Kategorie dosaženého vzdělání E, H (obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem) a L0 (obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou) – tj. obory vzdělání, ve kterých je teoretická výuka realizovaná učiteli a odborný výcvik učiteli odborného výcviku – rozděleno do 2 shluků podle RVP. V případě hraničních oborů je rozhodující podíl teoretické a odborné výuky (učitel vs. učitel odborného výcviku) - obory vzdělání s vyšším podílem teoretické výuky, která je finančně nákladnější, jsou zařazeny do shluku 7.

3.2. Konstrukce normativu MP

Normativy pro soukromé a církevní školství platné pro rok 2020 jsou stanoveny pro každý obor vzdělání vyučovaný v soukromých a církevních školách ve školním roce 2019/2020 (tj. celkem 203 různých normativů, z nichž 106 normativů je navíc členěno na teoretickou výuku a praktické vyučování). V případě praktické školy jednoleté/dvouleté je v základní částce normativu již započten „příplatek“ na asistenta pedagoga.

Tyto základní normativy se zvýší o příplatek na zdravotní postižení žáka ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona (7 normativů).

Konstrukce nově navrhovaných normativů MP pro rok 2021 je v podstatě stejná, výrazně se však snižuje počet normativů:

- **základní normativ MP** = pedagogická a nepedagogická práce podle shluků oborů vzdělání (normativ shluku oborů vzdělání) + nepedagogická práce na ředitelství a další pracoviště - celkem pouze 8 normativů (7 normativů pro shluky oborů vzdělání + 1 normativ pro nižší stupeň víceletých gymnázií),
- **příplatek na zdravotní postižení** pro žáka ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona – podle příznaku třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona - 2 normativy,
- **normativ MP na asistenta pedagoga** – pouze u oborů vzdělání praktická škola jednoletá/dvouletá - 1 normativ.

² Nižší stupeň víceletých gymnázií má samostatný normativ (tj. není součástí žádného shluku), který je odvozen z jednotkových výdajů (JV) na 4letá gymnázia a 8letá gymnázia vztahem: $JV\ 8\text{letých}\ \text{gymnázíí} * 8 - JV\ 4\text{letých}\ \text{gymnázíí} * 4) / 4$

3.2.1. Princip tvorby základních normativů MP

a) jednotkový výdaj shluků oborů vzdělání (pedagogická a nepedagogická práce podle shluků oborů vzdělání)

Rozhodnými údaji pro stanovení normativů shluku oborů vzdělání jsou:

- **rozpočet stanovený MŠMT pro veřejné školy pro rok 2020** (viz „Podrobný rozpis 2020 pro školy.xlsx“ zveřejněný na webových stránkách MŠMT zde <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/financni-prostredky-stanovene-ministerstvem-pro-skoly-a>), tj. celkový objem MP (bez MP na asistenty pedagoga) rozepsaný rozpisem rozpočtu v roce 2020 veřejným středním školám pouze s běžnými třídami,
- **počet žáků v jednotlivých oborech vzdělání obecních a krajských středních škol ve školním roce 2019/2020** (data ze statistického zahajovacího výkazu M8 o střední škole k 30. 9. 2019). Do výpočtů jednotkových výdajů MP jsou žáci počítáni podle formy vzdělávání - žáci denní formy vzdělávání jsou započtení plně a žáci ostatních forem vzdělávání jsou přepočtení opravným koeficientem stejným jako pro veřejné školství stanoveným MŠMT podle § 161 odst. 1 písm. a) bod 5 školského zákona (tj. večerní forma vzdělávání 0,3, kombinovaná forma vzdělávání 0,26, dálková forma vzdělávání 0,2 a distanční forma vzdělávání 0,05).

Nejprve je třeba rozdělit jednotlivé obory vzdělání do shluků oborů vzdělání podle kritérií popsanych v části 3.1. materiálu. Poté je třeba u každé veřejné střední školy s běžnými třídami zjistit její oborovou strukturu a kombinaci zastoupených shluků oborů vzdělání:

- Z celkem 765 středních škol pouze s běžnými třídami zřizovaných krajem, příp. obcí:
  - 355 škol má obory vzdělání z jednoho shluku (cca 46 % škol),
  - 159 škol má obory vzdělání ze dvou shluků (cca 22 % škol),
  - 193 škol má obory vzdělání ze tří shluků (cca 25 % škol),
  - 58 škol má obory vzdělání ze čtyř nebo pěti shluků (cca 7 % škol).
- V těchto školách se vzdělává celkem 321 738 žáků, z toho 34 032 v nižších stupních víceletých gymnázií.

Do výpočtů základních jednotkových výdajů MP jsou zahrnuty pouze školy s běžnými třídami, které mají obory vzdělání pouze z jednoho nebo dvou shluků, tj. 498 škol (65 % škol).

V těchto školách se vzdělává celkem 191 486 žáků (tj. cca 60 % žáků), z toho 30 559 žáků v nižších stupních víceletých gymnázií.

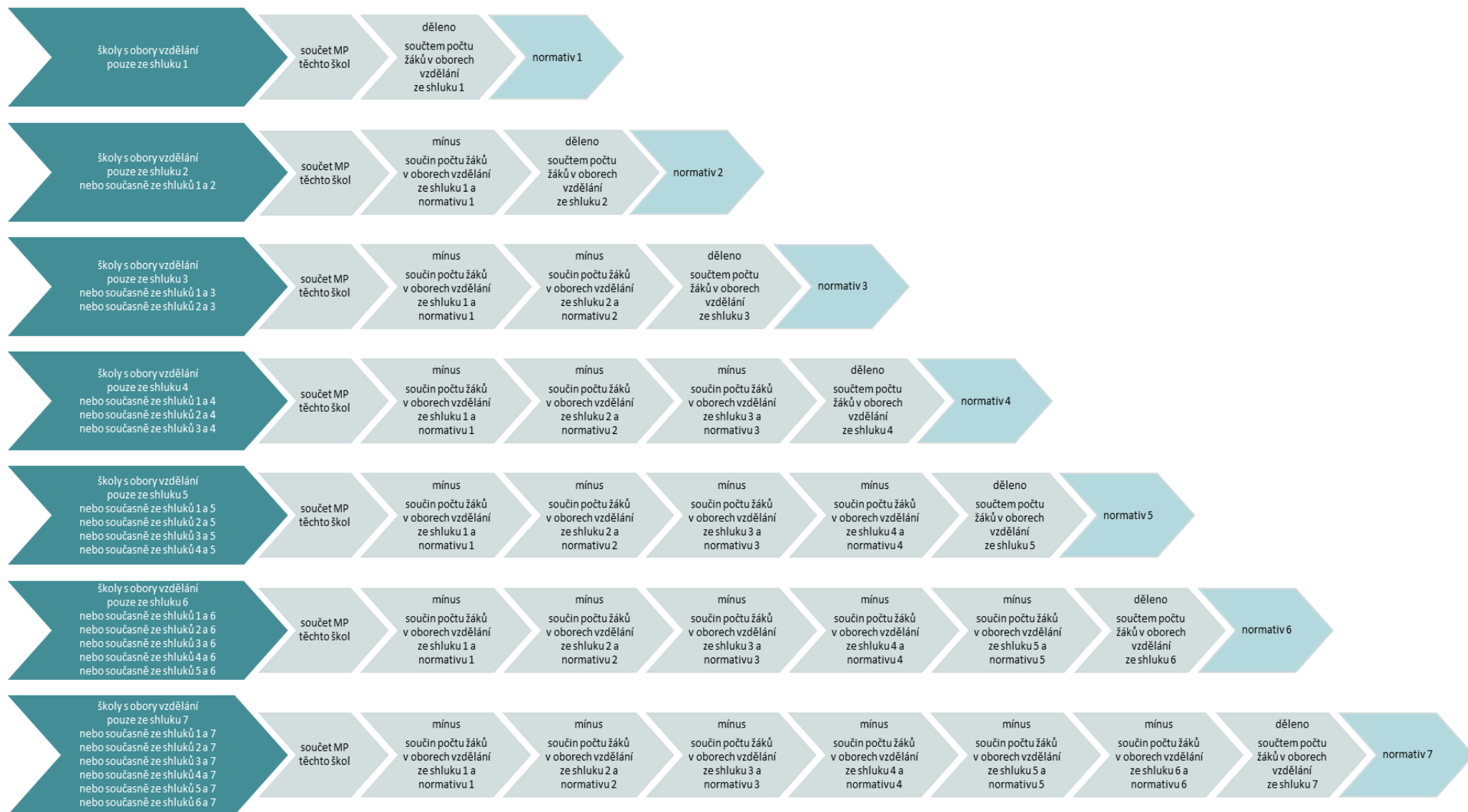
Jednotkové výdaje pro shluky se určují postupně v pořadí od 1. shluku do 7. shluku (změna pořadí má vliv na výši normativů).

Do výpočtu daného jednotkového výdaje se zahrnují školy, které mají obory vzdělání z daného shluku, pro který se jednotkový výdaj určuje, a dále školy, které mají obory vzdělání v jednom jiném shluku, pro který je již jednotkový výdaj stanoven. Pro výpočet daného jednotkového výdaje se výdaje jednotlivých škol snižují o součin jednotkového výdaje již stanoveného a počtu žáků tomu odpovídajících.

Stejný postup je pro pedagogickou část normativu (z celkového objemu rozepsaných MP pro pedagogické pracovníky) **i nepedagogickou část normativu** (z objemu MP rozepsaných pro nepedagogické zaměstnance na třídy středních škol). Postup výpočtu jednotlivých jednotkových výdajů shluku oborů vzdělání znázorňuje následující schéma:

Postup výpočtu jednotlivých jednotkových výdajů shluku oborů vzdělání

Tabulka č. 2: Jednotkové výdaje RgŠ ÚSC dle shluků oborů vzdělání

Shluky oborů	Jednotkový výdaj MPP v Kč na žáka běžné třídy	Jednotkový výdaj MPN v Kč na žáka běžné třídy
1	49 053	3 887
2	49 429	4 700
3	51 117	6 453
4	56 385	6 897
5	76 240	9 371
6	49 635	7 986
7	60 193	10 318
nižší stupeň vícelet. gymnázií	43 199	3 887

b) nepedagogická práce na ředitelství a další pracoviště

Druhou částí základního normativu MP je normativ nepedagogické práce na ředitelství a na další pracoviště). Stanoví se následujícím způsobem:

Objem MP pro nepedagogy na ředitelství a další pracoviště všech středních a vyšších odborných škol a konzervatoří z podrobného rozpisu rozpočtu veřejných škol pro rok 2020 je rozpočten mezi jednotlivé druhy škol koeficientem - podle poměru počtu tříd SŠ a přepočtených „tříd“ konzervatoří a studijních skupin VOŠ (data za SŠ, SŠ+VOŠ, VOŠ, KON, VOŠ+KON k 30. 9. 2019), tj. podle poměru počtu tříd SŠ vykázaného školami ve výkaze M8, počtu žáků konzervatoří vykázaného školami ve výkaze M9 přepočteného na fiktivní „třidu“ (tj. děleno 17 žáky)³ a počtu studentů vykázaného školami ve výkaze M10 přepočteného na fiktivní „třidu“ (tj. děleno 17 studenty).

Koeficient pro střední školy je ve výši 0,944470.

Jednotkové výdaje nepedagogických zaměstnanců na ředitelství a další pracoviště jsou ve výši 3 145 Kč.

3.2.2. Princip tvorby příplatků na zdravotní postižení pro žáky ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Rozhodnými údaji pro stanovení výše příplatků na zdravotní postižení pro žáky ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou:

- rozdíl mezi skutečným objemem rozepsaných MP pro rok 2020 na školy, součinem jednotkového výdaje pro nižší stupeň víceletých gymnázií a odpovídajícího počtu žáků a součinem jednotkového výdaje shluku oborů vzdělání a odpovídajícího počtu žáků,
- počet žáků ve školách s těmito třídami vykázaný školami ve výkaze M8 k 30. 9. 2019.

Jsou stanoveny dva příplatky na zdravotní postižení.

³ Analogie k veřejnému školství – stejným způsobem se přepočítávají žáci/studenti na „třídy“ pro určení normativu ředitelství u veřejných škol.

Pro výpočet příplatku na zdravotní postižení jsou zahrnuty pouze školy s třídami zřízenými podle § 16 odst. 9 školského zákona a jsou rozděleny takto:

- třídy zřízené pro žáky s mentálním, zrakovým a sluchovým postižením nebo závažnými vývojovými poruchami učení (příplatek na zdravotní postižení 1),
- třídy zřízené pro žáky s tělesným postižením, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem (příplatek na zdravotní postižení 2).

Tabulka č. 3: Příplatky na zdravotní postižení pro žáky ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Příplatek na zdr. postižení	Jednotkový výdaj v Kč (příplatek MPP pro žáka „speciální“ třídy)	Jednotkový výdaj v Kč (příplatek MPN pro žáka „speciální“ třídy)
Příplatek na zdr. post. 1	67 882	5 727
Příplatek na zdr. post. 2	70 789	7 708

3.2.3. Princip tvorby normativů MP na asistenta pedagoga

Normativ MP na asistenta pedagoga (pouze u oborů vzdělání praktická škola jednoletá/dvouletá) se stanoví jako podíl objemu MP rozepsaného obecním a krajským školám na asistenty pedagoga (z podrobného rozpisu rozpočtu veřejných škol pro rok 2020) a počtu žáků v oborech vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá v těchto školách (vykázaného školami ve výkaze M8 k 30. 9. 2019).

Jednotkové výdaje na asistenta pedagoga jsou ve výši 36 838 Kč.

3.2.4. Složka ONIV

Vzhledem k tomu, že MŠMT není schopné z dostupných údajů správně a transparentně rozklíčovat provozní výdaje veřejných středních škol na jednotlivé typy středních škol a zejména na jednotlivé obory vzdělání, složka ONIV jednotlivých normativů bude ponechána bez změny, tj. ve výši roku 2020 i pro rok 2021. Nicméně i v tomto případě je nutné do budoucna zjednodušený a ospravedlnitelný způsob výpočtu připravit.

4. Princip tvorby normativů MP oborů vzdělání konzervatoří

Stejně jako u středních škol ani v případě konzervatoří nelze celkový objem finančních prostředků rozepsaný veřejné konzervatoři prokazatelně rozlišit na jednotlivé obory vzdělání ve škole vyučované.

Oborová struktura celkem 12 konzervatoří zřizovaných krajem ve školním roce 2019/2020 je následující:

- 3 školy mají pouze 1 obor vzdělání,
- 5 škol má 2 obory vzdělání,
- 3 školy mají 3 obory vzdělání,
- 1 škola má 5 oborů vzdělání.

Žáci se v těchto školách vzdělávají celkem v 5 oborech vzdělání.

Ve školách s jedním oborem vzdělání jsou pouze 2 různé obory vzdělání.

Obory vzdělání 82-44-P/01 Hudba a 82-45-P/01 Zpěv jsou ve školách vždy společně. Není proto možné stanovit jednotkové výdaje MP pedagogických pracovníků na tyto obory vzdělání samostatně.

Postup stanovení normativů je obdobný jako u středních škol.

4.1. Konstrukce a princip tvorby normativu MP

Normativy pro soukromé a církevní školství platné pro rok 2020 jsou stanoveny pro každý obor vzdělání vyučovaný v soukromých a církevních konzervatořích ve školním roce 2019/2020 (tj. celkem 4 různé základní normativy).

Konstrukce nově navrhovaných normativů MP pro rok 2021:

- normativ MP pedagogických pracovníků,
- normativ MP nepedagogických zaměstnanců = nepedagogická práce podle oborů vzdělání na žáka (normativy stanovené MŠMT pro veřejné školy) + nepedagogická práce na ředitelství a další pracoviště (postup popsán u středních škol).

Principy stanovení normativů MP pedagogických pracovníků v konzervatořích:

Stanoví se čtyři normativy MPP ve výši jednotkových výdajů pro obory vzdělání:

- 82-44-P/01 Hudba a 82-45-P/01 Zpěv (tyto 2 obory vzdělání jsou ve všech školách vždy společně, nelze tedy rozlišit jednotkové výdaje na každý z těchto oborů vzdělání zvlášť),
- 82-46-P/01 Tanec
- 82-46-P/02 Současný tanec
- 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění.

Rozhodné údaje pro stanovení prvních tří normativů MPP na žáka (tj. pro obory vzdělání 82-44-P/01 Hudba, 82-45-P/01 Zpěv, 82-46-P/01 Tanec a 82-46-P/02 Současný tanec):

- rozpočet stanovený MŠMT v roce 2020 pro školy s danými obory vzdělání,
- počet žáků v těchto školách v daných oborech vzdělání, vykázaný školami ve výkaze M9 o konzervatoři (k 30. 9. 2019).

Rozhodné údaje pro stanovení čtvrtého normativu MPP na žáka pro obor vzdělání 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění:

- rozdíl mezi skutečným objemem rozepsaných MP na školy a součinem normativů stanovených v prvním kroku a odpovídajícího počtu žáků,
- počet žáků v tomto oboru vzdělání, vykázaný školami ve výkaze M9 (k 30. 9. 2019).

Tabulka č. 4: Normativy oborů vzdělání konzervatoří na základě jednotkových výdajů RgŠ ÚSC

Obor vzdělání	Jednotkový výdaj v Kč (navržený normativ MPP)	Normativ MPN - "třída" pro veřejné školy (v Kč)
8244P01	163 444	12 626
8245P01	163 444	12 626
8246P01	154 410	12 626
8246P02	105 290	12 626
8247P01	197 428	12 626

Nepedagogická práce na ředitelství a další pracoviště:

- koeficient pro konzervatoře je ve výši 0,011227,
- **jednotkové výdaje jsou ve výši 4 361 Kč.**

Porovnání navržených normativů mzdových prostředků pro rok 2021 na žáka v běžné třídě v jednotlivých oborech vzdělání soukromých a církevních konzervatoří s normativy současnými a a valorizovanými⁴ pro rok 2021 je uvedeno v příloze č. 3.

5. Závěr

V předchozích částech materiálu je navrženo řešení převodu normativně-nákladového financování středních škol zřizovaných krajem, obcí, nebo dobrovolným svazkem obcí účinného od 1. 1. 2020 na normativní financování na žáka pro soukromé a církevní střední školy, které spočívá ve vytvoření 7 shluků oborů vzdělání (podle kategorie dosaženého vzdělání a rozsahu výuky uvedeného v rámcových vzdělávacích programech) a ve stanovení jednotkových výdajů pro tyto shluky oborů vzdělání.

Navržený způsob stanovení normativů středních škol:

- splňuje princip srovnatelnosti výdajů - stanovené normativy pro soukromé a církevní školy musí co nejvíce odpovídat celkovému průměrnému jednotkovému výdaji z rozpisu rozpočtu pro obecní a krajské střední školy na 1 žáka, který je:
  - 51 793 Kč v části pedagogické → 51 859 Kč je průměrný normativ MPP,
  - 9 084 Kč v části nepedagogické → 9 106 Kč je průměrný normativ MPN,
  - 36 838 Kč v oboru vzdělání Praktická škola jednoletá či dvouletá (MP na asistenta pedagoga) → 36 838 Kč je průměrný normativ MP na asistenta pedagoga,
- zajišťuje stabilitu systému výpočtu (RVP se často nemění),
- zajišťuje zohlednění případného růstu platů, který je zahrnutý v objemu MP rozepsaných veřejným školám,
- negarantuje minimální výši normativů – pokud se zvýší průměrná naplněnost ve veřejných školách, může dojít (za jinak stejných podmínek) ke snížení jednotkového výdaje na žáka a tím i k meziročnímu snížení normativu pro jednotlivé shluky pro soukromé a církevní střední školy.

MŠMT zpracovalo v průběhu roku několik variant řešení a výpočtů, ale pouze u výše popsaného principu je přesvědčeno, že tento **navržený princip stanovení jednotkových výdajů na žáka jako základu pro normativy soukromých a církevních středních škol pro rok 2021 je systémově správný, obhajitelný, transparentní a v čase stabilní.**

Vzhledem k tomu, že zejména v segmentu středních škol je finanční náročnost navrženého řešení velmi vysoká a **takto výrazný meziroční finanční dopad není ve střednědobém výhledu kapitoly 333 státního rozpočtu na rok 2021 zahrnut**, je nezbytné tento finanční dopad rozložit do více let.

⁴ Označení „valorizovaný“ normativ je v tomto materiálu používáno pro normativ soukromých škol na rok 2020 navýšený o 10 %. Toto zvýšení zhruba odpovídá rozpočtovanému růstu platů zaměstnanců ve veřejném školství v roce 2020.

Pro rok 2021 je MŠMT připraveno:

- stanovit výši normativů mzdových prostředků v konzervatořích v navržené výši,
- **stanovit výši normativů mzdových prostředků ve středních školách ve dvou krocích následovně:**

- 1) Navýšit normativy v oblasti mzdových prostředků pro soukromé a církevní střední školy stanovené pro rok 2020 o 10 %. Toto zvýšení zhruba odpovídá růstu platů zaměstnanců ve veřejném školství v roce 2020.
- 2) **Promítnout jednu třetinu změny navrhované výše jednotkových výdajů** v běžných třídách a navrhované výše příplatku na zdravotní postižení stanovených dle navržených principů oproti zvýšení podle bodu 1) (normativ na asistenta pedagoga v praktických školách bude stanoven v plné výši). **Tímto se částečně promítne nejen zvýšení, ale i případné snížení** pod očekávanou výši vyplývající z dosavadních principů zvyšování normativů mzdových prostředků pro neveřejné školství.

Výše uvedený postup znamená, že po přechodnou dobu nebudou mít jednotlivé obory vzdělání patřící do stejného shluku oborů vzdělání středních škol shodnou výši normativu mzdových prostředků, ale budou nadále stanovovány normativy mzdových prostředků pro jednotlivé obory vzdělání v různé výši – viz Příloha č. 2.

Finanční dopad promítnutí jedné třetiny změny navrhované výše jednotkových mzdových výdajů pro obory vzdělání ve středních školách je (v porovnání s valorizovanými normativy pro rok 2021) ve výši 117 mil. Kč včetně příslušenství (tj. zvýšení o 2,67 %).

Celkový finanční dopad promítnutí jedné třetiny navržených změn je (v porovnání s normativy pro rok 2020) ve výši **517 mil. Kč** (z toho činí 399 mil. Kč prostá valorizace normativů o 10 %).

Porovnání navržených normativů mzdových prostředků pro rok 2021 na žáka v běžné třídě v jednotlivých oborech vzdělání soukromých a církevních středních škol se zahrnutím pouze třetinové změny s normativy současnými a valorizovanými pro rok 2021 je uvedeno v příloze č. 2.

Navržené řešení bylo opakovaně projednáváno se zástupci církevního a soukromého školství a v červenci 2020 bylo schváleno vedením MŠMT.

Upozorňujeme, že veškeré částky normativů uvedené v tomto materiálu a v příloze jsou stále pouze informativní a může dojít k jejich mírné změně (zejména v případě normativů MP na asistenta pedagoga). Do výsledných částek normativů soukromých a církevních středních škol a konzervatoří pro rok 2021 bude zahrnut také objem finančních prostředků státního rozpočtu vynaložených na rozvojový program „Podpora financování přímé pedagogické činnosti učitelů do nároku PHmax v mateřských, základních, středních školách a konzervatořích“ na rok 2020, případně objem dalších finančních prostředků, poskytnutých veřejným školám v průběhu roku 2020. Výsledné částky normativů soukromých a církevních středních škol a konzervatoří pro rok 2021 budou závazně zveřejněny do konce ledna 2021.

Přílohy

- Příloha č. 1: Rozdělení oborů vzdělání středních škol do shluků podle kategorie dosaženého vzdělání a průměrného počtu vyučovacích hodin ve třídě za týden s ohledem na nezbytné dělení tříd na skupiny při teoretickém vyučování (TV)/odborném výcviku (OV) pro každý ročník
- Příloha č. 2: Porovnání současných, valorizovaných a navržených normativů mzdových prostředků na žáka v běžné třídě v oboru vzdělání soukromých a církevních středních škol – třetinová změna
- Příloha č. 3: Porovnání současných, valorizovaných a navržených normativů mzdových prostředků na žáka v běžné třídě v oboru vzdělání soukromých a církevních konzervatoří – plná změna